

4. Яковенко Н. Україна між Сходом і Заходом: проєкція однієї ідеї. *Паралельний світ. Дослідження з історії уявлень та ідей в Україні XVI-XVII ст.* / Н. Яковенко. Київ : Критика, 2002. С. 333–366.

5. Гордіца К. А., Сливка Т. О. Структурні перетворення в Україні в контексті розвитку міжнародних економічних відносин: історичний вимір. *Економіка України*. 2020. № 2(699). С. 80–96. URL: <https://doi.org/10.15407/economyukr.2020.02.080>.

6. Відбудова для розвитку: зарубіжний досвід та українські перспективи : міжнародна колективна монографія / [голова редкол. В. В. Небрат] ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». Київ, 2023. URL: <http://ief.org.ua/wp-content/uploads/2023/08/Reconstruction-for-development.pdf>.

7. Актуальні ідеї наукової спадщини Михайла Туган-Барановського : зб. наук. пр. / наук. ред. В. В. Небрат ; ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». Київ, 2024. 216 с. URL: <http://ief.org.ua/wp-content/uploads/2024/03/Aktualni-idei-naukovoi-spadschyny-Mukhajla-Tuhan-Baranovskoho.pdf>.

8. Руденко М. Д. Економічні монолози: (нариси катастрофічної помилки) / передм. П. Григоренка. [Мюнхен?] : Сучасність, 1978. 200 с.

9. Модель циркулярної економіки [Електронний ресурс]. *Дія Бізнес* : [матеріал створений за підтримки ПРООН]. URL: https://business.diia.gov.ua/entrepreneurhandbook/item/model_cirkulyarnoyi_ekonomiki.

УДК 330.1:5(207):332.15

Олександр Павлов,

доктор економічних наук, професор,

Ірина Павлова,

кандидат економічних наук, докторант,

Олександр Павлов,

аспірант,

Одеський національний технологічний університет

ЕКОЛОГІЧНИЙ ВИМІР ІНКЛЮЗИВНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКО-МІСЬКИХ АГЛОМЕРАЦІЙ УКРАЇНИ У КОНТЕКСТІ ФІЗИКО-ЕКОНОМІЧНОЇ ПАРАДИГМИ М. РУДЕНКА

Реформа децентралізації публічної влади та управління сприяла формуванню в межах об'єднаних територіальних громад та нових районів України сільсько-міських агломерацій, розвиток яких відбувається на засадах інклюзивності.

Оскільки цей процес перебуває на початковій фазі свого розвитку, дискусійним залишається питання щодо його вимірності. За

нашою дослідницькою гіпотезою інклюзивний розвиток сільсько-міських агломераційних утворень відбувається за чотирма вимірами – економічним, соціальним, політичним та екологічним.

Звернення до теоретичної спадщини М. Руденка засвідчує, що серед напрямів його наукових розвідок чільне місце посідає тема інклюзивного розвитку, хоча цей термін не присутній у працях мислителя.

Такий висновок впливає з всеосяжних підвалин фізичної економії, одним із фундаторів якої був М. Руденко.

Вчення фізичної економії в сучасних умовах, підкреслюють Р. Наконечний і А. Копитко, набуває актуальності як таке, що спонукає людину кардинально змінити розуміння себе, суспільства та природи, від споживацького та егоїстичного ставлення перейти до пошуку механізмів гармонійного співжиття на засадах розуму та знання законів розвитку природи і суспільства. Домінуюче в попередні три століття вчення класичної політекономії утверджувало ідею панування людини над природою, закріплювало за людиною статус провідної складової серед продуктивних сил, але водночас позбавляло самоцінності як її, так і природу, перетворюючи їх на субстрати економічних процесів, які можна до безмежності експлуатувати [1, с. 25].

У своїй праці «Шлях до хаосу» М. Руденко залишив свій заповіт нащадкам, стверджуючи наступне: «мільйони або й мільярди років Сонце нагромаджувало на поверхні земної кулі оту енергію життя, – поверхневий покрив, що насправді є живим тілом планети. Так, справді: гумусний шар – тоненьку плівку, якою, мов немовля пелюшкою, обгорнена земна куля – лише його й можна назвати живим тілом. Його та ще живі організми, тобто біосферу. Все інше на Землі мертве. Живі організми існують за рахунок гумусу. Якщо помре він, гумус, то й усі живі організми також помруть. На поверхні земної кулі запанують неосяжні пустелі» [2, с. 5].

Наприкінці цієї праці, до речі, написаної з приводу економічної реформи М. Горбачова наприкінці 1987 – початку 1988 року у Мюнхені, М. Руденко зазначав, «якщо й виникає на шляху Абсолютної Свободи економічна нерівність поміж окремими індивідами, то вона перекривається іншими вигодами: свободою творчості. Творцем належить бачити не лише майстра пера або пензля. Творцем є також фермер, який творить справді живе – а не лише відображення живого на полотні чи в глині. Якщо ми продовжимо розгляд, кого належить уважати творцем, і кому вельми потрібна творча свобода, то нам доведеться згадати й кухара, і механіка, і кравця, і навіть хлопчика-водоноса десь на південному базарі.

Ніхто із людей, що трудяться за власним покликанням, не залишається поза переліком. І врешті-решт ніхто з тих, хто вміє вигравати на арені справді вільного світу, не забирає свої багатства на той світ, – усі вони залишаються на землі, серед смертних людей у вигляді нових надбань християнської цивілізації. І в цьому – саме в цьому! – належить бачити найвищу справедливість» [2, с. 75, 76].

По суті у цих двох абзацах, історичної за своїм значенням, та пророчої праці, великий творець і гідний син України, сформулював не тільки сутність екологічного виміру інклюзивного розвитку, а й його кредо, яке полягає у свободі, творчості та справедливості.

Список використаних джерел

1. Наконечний Р., Копитко А. До питання про методологічні пошуки в сучасній фізичній економії. *Аграрна економіка*. 2017, Т. 10, № 1–2. С. 21–29.
2. Руденко М. Шлях до хаосу (з приводу економічної реформи М. Горбачова). Детройт : Українські вісті, 1988. 77 с.

УДК 330.1-021.54:35.073.5

Любомир Пилипенко,
*доктор економічних наук, професор,
директор Інституту адміністрування,
державного управління та професійного розвитку,*
Роман Мацик,
*аспірант кафедри адміністративного
та фінансового менеджменту,
Національний університет «Львівська політехніка»*

ФІЗИКО-ЕКОНОМІЧНА КОНЦЕПЦІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Дослідження еволюції концепцій і парадигм публічного управління засвідчує, що змістові контури більшості з них формувалися навколо вирішення проблем взаємовідносин «влада-народ» чи «влада-суспільство» та ефективної реалізації владних повноважень у публічній сфері. Здебільшого вони сконцентровані на питаннях розподілу владних повноважень між різними гілками влади чи рівнями управління (політичний аспект) або вироблення